

Prima ZOOM – příroda v únoru 2021

Výběrové tipy ve vysílání Prima ZOOM – příroda ještě více zblízka!

Tematické premiérové bloky: „Zvířata“ vždy v úterý 22.00-24.00; „Příroda“ vždy ve středu od 20.00 do 22.00; ve čtvrtek od 22.00 do 24.00; v pátek od 20.00 do 22.00 a „Extra“ vždy v sobotu od 20.00 do 22.00 hod.

2. 2. 22.00 – Návrat bobrů

Návrat bobrů je příběh o jednom z největších úspěchů německých ochranářů přírody. V minulosti byli bobři tak dlouho kořistí lovců, až se dostali na pokraj vyhynutí. Dnes v Německu znovu žije už 35 tisíc jedinců a toto číslo neustále roste. Jak se to podařilo? Bobr je prakticky noční tvor, takže ho vidáme ve volné přírodě jen zřídka. Klaus Weißmann proto strávil více než dva roky na stopě plachých bobrů a zdokumentoval, jak se jim podařilo rozšířit po celém Německu. Jaké cesty k tomu využívají? Jakým nebezpečím přitom musí čelit? Přírodovědný film Návrat bobrů odhaluje krok za krokem napínavý a místy podivuhodný příběh těchto sympatických hlodavců.

2. 2. 23.00 a 23.30 – Planeta koček (Britská krátkosrstá; Devon rex)

Seriál Planeta koček vám představí v osmi dílech – vždy dva za sebou – osm nejzajímavějších plemen a spoustu zajímavostí o nich. Začneme britskou krátkosrstou kočkou, která je plemenem kočky domácí, vyšlechtěné kolem roku 1900 ve Velké Británii. Byla vyšlechtěna křížením perských koček a domácích krátkosrstých koček s mohutnou stavbou těla. Nejprve byla chována pouze v modré variantě, později se objevily další barevné varianty a v současnosti se chová ve všech možných barevných variantách. Následovat bude devon rex – krátkosrsté plemeno kočky domácí. O jeho vznik se zasloužila Beryl Coxová z anglického hrabství Devon, plemeníkem bylo kotě toulavé kočky. Toto plemeno bylo uznáno až v roce 1972. Prostě tu máme něco pro milovníky koček.

3. 2. 20.00 – Výprava po Evropě (Zrození kontinentu)

Evropská krajina je stejně okouzující jako různorodá. V každém koutě evropské přírody se ukrývá nějaké tajemství nebo překvapení. Nejsevernější výběžek Norska a horký jih Španělska; divoká mořská pobřeží západní Evropy i kontinentální extrémy východního Uralu mají úplně jinou podobu, ale úplně stejným způsobem vyráží dech. Geolog Colin Devey vyrazil na výpravu po starém kontinentu. Cestuje nejkrásnější evropskou krajinou a vychutnává si její dechberoucí přírodu. Přitom zároveň posunuje hranice svých vlastních možností: putuje, plave, zdolává hory a skáče dolů – to všechno kvůli tomu, aby získal nejlepší vyhlídku a užil si nejskvělejší výhledy.

3. 2. 21.00 – Mamuti, obři z doby ledové

Ještě před 15 tisíci lety byla naše planeta obydlena milióny mamutů. Jejich předkové během dřívější epochy zamířili z afrických savan na sever a rozšířili se po celém světě. K této migraci došlo za výrazně teplejšího klimatického období, takže když začala doba ledová, mamuti se museli přizpůsobit.

Jejich adaptace na nové podmínky patří k nejvýznamnějším v dějinách Země. Světově proslulý odborník na mamuty Dick Mol se v tomto filmu vydává po stopách původních obrů z doby ledové. Vrací se do Namibie, pročesává dno Severního moře, kde pátrá po zkamenělinách, a díky pomoci hledačů zlata se mu na severu Kanady podaří vykopat z permafrostu perfektně zachovalé mamutí kosti. Postupně odhaluje životy těchto výjimečných zvířat i důvody, proč před 3700 lety nakonec vyhynula.

4. 2. 22.00 – Královna mizející říše

Připravte se na velkolepý a dojemný příběh o mámě Frost, půvabné samici ledního medvěda, a jejích roztomilých mláďat. Během čtyřleté výpravy se norskému filmaři Asgeiru Helgestadovi podařilo kráčet v medvědíh stopách a zachytit, jak se Frost snaží přežít a vychovat mladé, zatímco jí její domov doslova taje přímo pod tlapami.

5. 2. 20.00 – Hlubiny oceánu: Světla v propasti

Mořští biologové si stále lámou hlavu nad tím, jací živočichové se asi ukrývají hluboko na dně moří. Většina z hluboké mořské zóny totiž zůstává opředena tajemstvím dokonce i ve 21. století. Podmínky k životu v hlubinách oceánů nejsou všude stejné. O tom, jaké jsou, rozhoduje hloubka a místo výskytu. Ponořte se společně s námi pod hladinu a prozkoumejte jednu z posledních neprobádaných hranic našeho světa. Podaří se nám natočit tajuplné živočichy ve fascinujících detailech ultra vysokého rozlišení a možná vyřešit i nějakou tu záhadu?

6. 2. 20.00 – Srdcaři na severu (Od Řípu za polární kruh)

Nový expediční projekt Srdcaři na severu volně navazuje na úspěšný seriál Srdcaři v Africe. Čeká vás cesta za srdcařskými příběhy ve všech ročních obdobích, na souši, na vodě, pod vodou, pod zemí, ve vzduchu, autem, na kole, po svých, na lyžích, na voru a lodi, v balonu či vírníku. Vše opět prožito na vlastní kůži. Základní čtyřčlenný „africký“ tým tvořený moderátorkou Lucií Výbornou, režisérem Miroslavem Náplavou, potápěčem a kameramanem Janem Tutokym a kameramanem Ondřejem Hoškem se tentokrát rozkošatil. Na natáčení se podílel ještě kameraman Vlastimil Žán a mistr stříhač Pavel Šístek. Do příběhů však zasáhlo i mnoho dalších srdcařů. Během tří let několikrát překročili severní polární kruh. Přesně v duchu jednou na sever a pak zase na jih. S osvědčeným terénním vozem zvaným MANka vyrazíme na Island, do Norska, Švédska, Finska a ruské Karélie. S pojízdnou motonomádkou základnou se budou domů vracet podle potřeby. Stejně jako v jižní Africe však zůstane expediční vozidlo zaparkované na místě, kde momentálně skončí, aby se tam po nějakém čase vrátili a putovali zase dál. Těšíte si na jejich mrazivé příběhy?

6. 2. 20.30 – Nespoutané Rumunsko

Nespoutané Rumunsko je celovečerní dokumentární film, který oslavuje dechberoucí přírodní krásy a okouzlující různorodost zvířecích obyvatel této fascinující východoevropské země. Vysoká pohoří, prastaré lesy a širé mokřady nabízejí dokonalý domov mnoha ikonickým zvířatům evropského kontinentu. Medvědi, vlci a rysi se volně prohánějí po zalesněných svazích Karpat. Pelikáni vzlétají k nebesům z větrem bičovaných vod dunajské delty. Nespoutané Rumunsko odhaluje, jak se místní zvířata přizpůsobují různým ročním obdobím a že zvláště důležitou roli v jejich životech hrají hluboké rumunské lesy. Ty společně s rumunskými mokřady patří k jedněm z posledních pevností divokého zvířectva v Evropě. Jenže to se může změnit. Poslední kousky divočiny na našem kontinentu jsou v ohrožení. Kvůli ilegální těžbě dřeva dochází pomalu, ale jistě ke zhoubné erozi. Nepovolený lov a rybolov můžou zdecimovat celé druhy a navždy zničit křehkou rovnováhu, která panuje mezi zvířaty a prostředím, kde žijí. Naštěstí ještě není všechno ztraceno. Ve snaze zachytit ohrožené půvaby

nespoutaného Rumunska filmaři spolupracovali s několika organizacemi na ochranu přírody i národními parky, které bojují za zachování rumunského přírodního bohatství.

9. 2. 22.00 – Medvědí abeceda

Hlavními hrdiny Medvědí abecedy jsou tři mladí medvědi rozdílných druhů – polární, hnědý a medvěd pyskatý, jako oblíbený Balú ze slavné Knihy džunglí. Všichni si hledají vlastní místo ve světě, ale v úplně jiných podmínkách a naprosto rozdílné krajině. Uvidíme, jak se od matky naučí dovednosti nezbytné k přežití a budou sami čelit mnohým nebezpečím. Jejich životy teprve začínají a jsou plné nových poznatků, něžných chvil a dechberoucích dramát. Navzdory těžkostem a ztrátám, se kterými se během tří následujících let setkají, vás tyto hrdinové přesvědčí, že Medvědí abecedu zvládnou levou zadní.

10. 2. 21.00 – Velký Kavkaz

Hory Kavkaz jsou magickou hranicí mezi Evropou a Asií a zároveň nejvyšším pohořím Ruska. Filmař Henry M. Mix a jeho štáb tady strávili více než rok. Výsledkem je působivý dokumentární film o přírodních krásách mezi Černým a Kaspickým mořem. V divoké horské krajině s extrémním klimatem vznikl unikátní svět fauny a flóry, díky kterému je Kavkaz jedním z 25 nejvýznamnějších center biodiverzity na světě. Na horského bizona, kavkazskou koroptev nebo tura nikde jinde nenarazíte. V deštivém stínu sněhem pokrytého hlavního hřebenu navíc žije sajga tatarská, ježek ušatý a orlík krátkoprstý. Díky nádherným scénám, dech beroucím leteckým záběrům a dosud nevídanému chování zvířat vás tento dokument strhne už od první minuty.

11. 2. 22.00 – Nebeští lovci: Jestřábi, káně a orli

Draví ptáci jsou symbolem síly, rychlosti a vznešenosti. V říši zvířat je skutečně jen málo dalších druhů, které bychom mohli popsat tolika superlativy. To, jak dravci využívají různé smysly, co dokážou za letu a také jak využívají množství různých loveckých strategií, si jednoduše zaslouží obdiv. Jestřábi, káně a orlíci dobyli všechny kouty naší planety od vyprahlého suchého jihu, přes chladivě zamžená říční údolí, až k pobřežím Norska a na vrcholky nehostinných hor. Někteří z nich, například neuvěřitelně všestranný sokol, dokonce umí lovit v lesích. Jejich doslova sokolí oko nemá mezi ostatními zvířaty obdoby. Všichni dravci se živí lovem a dělají to s nesmírnou elegancí, se zdánlivě nenuceným půvabem a vysokou úspěšností. To je jen jeden z mnoha důvodů, proč jsou draví ptáci tak moc obdivovaní, dokonce romantizováni tolika různými kulturami. Připoutejte se, prosím, a připojte se k nám při tomto leteckém dobrodružství se strhujícími výhledy do úžasného světa nebeských lovců.

12. 2. 20.00 – Legendy hlubin (UFO u Shag Harbouru)

Přírodovědný seriál Legendy hlubin zachycuje Céline a Fabiena Cousteau, jak se noří hluboko pod mořskou hladinu a odhalují některá z největších oceánských tajemství a záhad. Céline a Fabien jsou vyzbrojeni rodinnou vášní a nezlomným duchem objevitele, kterými se proslavil legendární filmař a ochránce přírody Jacques-Yves Cousteau. Odvážně vyrazili hledat odpovědi pod rozbouřené vlny. Ve vodách u ostrova Kypr leží obří, čtyřicet let starý námořní vrak. Céline a Fabien se rozhodli zjistit, kdo potopil tento nechvalně proslulý trajekt jménem Zenobia už během jeho teprve druhé plavby. V kanadském přístavu Shaq se naopak ponoří na dno, aby prozkoumali jedno z nejlépe zdokumentovaných pozorování UFO v dějinách. A jejich velké mořské dobrodružství, na které si s sebou vzali nejmodernější moderní techniku, je zavede až do tajuplného a obávaného bermudského trojúhelníku.

13. 2. 20.00 – Srdcaři na severu (Za světlem, které je slyšet)

Nový expediční projekt Srdcaři na severu volně navazuje na úspěšný seriál Srdcaři v Africe. Čeká vás cesta za srdcařskými příběhy ve všech ročních obdobích, na souši, na vodě, pod vodou, pod zemí, ve vzduchu, autem, na kole, po svých, na lyžích, na voru a lodi, v balonu či vírníku. Srdcaři podnikli také několik výprav za polární září, aurora borealis je magickou hrou přírody; někoho fascinuje, jsou ovšem národy, které se jí bojí. Se spisovatelem a znalcem přírodních etnik Josefem Formánkem a polární biologkou Marií Bulínovou se vydali nejenom do mrazivých pustin, ale i po stopách legend a pověstí o valkýrách a bytostech z jiných světů.

13. 2. 20.30 – Přírodní zákony módy

Každý živočich, od nejmenší améby až po obrovského plejtváka, potřebuje vhodný kabát. Matka příroda spoléhá na původní materiály a odvážné stříhy. Navrhuje brnění odolné vůči nárazu, ale i přítulnou srst. Na první pohled se nevyhýbá žádnému módnímu stylu. Ale při bližším ohledání se ukazuje, že všechna zvířata podléhají přísným pravidlům oblékání. Žáby nebo mloci potřebují tenkou, propustnou kůži, naopak korýši nebo brouci spoléhají na tvrdý pancíř. A všechno, co je teplokrevné, samozřejmě nemůže přežít bez oblečení, které patřičně izoluje. Příroda dodržuje vlastní zákony módy, a tak se každé roční období nese ve znamení jedinečné kolekce. Na jaře to jsou působivě načechrané límce a péřové paruky, které mají ohromit a svést. Ale během léta je důležité udržet se v chladu, což se sice lehce řekne, jenže s takovou kraví nebo koňskou srstí hůře udělá. Naštěstí matka příroda dobře ví, co dělá. Odhalte její triky i všechny módní trendy.

16. 2. 22.00 – Na velikosti záleží (Čím větší, tím lepší?)

Proč je hmyz malý, a planety jsou velké? Proč není Země stejně veliká jako Jupiter nebo proč nejsou lidé stejně malí jako myši? A co by se stalo, kdybychom to změnili? Tento nadživotně veliký dvoudílný speciál odhalí, že když jde o vesmír, na velikosti opravdu záleží. Vydáme se na několik paralelních světů, kde se dá velikost měnit. A díky tomu odpovíme na největší (ale i nejmenší) otázky vesmíru, a to naprosto nezapomenutelným způsobem. Odhalíme fascinující pavučinu vědecky podložených konceptů a zjistíme, nejen proč mají různé věci právě takovou velikost, jakou mají, ale také proč by ani nemohly být jiné. Třeba proč jsou Slunce a planety tak velké, jak by hmyz mohl jednoho dne dorůst obřích rozměrů nejvyšších budov nebo jak se z maličké osůbky stane takřka super člověk.

17. 2. 20.00 – Namoroka: Ztracený svět (1/2)

Tajuplné místo a poslední neprozkoumaná oblast na Madagaskaru, to je záhadná Namoroka Tsingy. Díky dokumentárnímu přírodovědnému filmu Ztracený svět se na toto místo vůbec poprvé vydali přední světoví vědci. Mají se pokusit proniknout do srdce této jedinečné nezmapované země. Jejich expedice je nebezpečná a má jediný cíl: odhalit tajemství ukrytá hluboko uvnitř. Namoroka je výjimečné místo plné stromy lemovaných hlubokých kaňonů a sluncem vyprahlých vápencových stezek. Ale jeho strohý a drsný vzhled maskuje velké množství různých přírodních prostředí s unikátní biodiverzitou a rekordními počty endemických druhů zvířat i rostlin. Aby prozkoumali srdce Tsingy, musí se 70 vědců a nosičů vydat po cestě vedoucí hlubokými jeskyněmi a po strmých skalních stěnách. Na tomto místě je nemožné ujít jen pár kroků bez toho, aby člověk nenarazil na příkrý sráz nebo holou, rozeklanou skálu. Přesto právě tady se navzdory extrémním podmínkám vyvinuly neuvěřitelné formy života. Vědecká výprava musí počítat s půl roku trvajícím nepřetržitými dešti i denními teplotami, které mohou vystoupat až na 50 stupňů Celsia. Ale jejich odvážná mise konečně umožní objevit nové druhy i organické látky potenciálně důležité pro budoucí medicínu.

17. 2. 21.00 – Malý Kavkaz

Hornatá krajina Kavkazu tvoří přirozenou hranici mezi Evropou a Asií. Tento film odhaluje rozmanitou krásu té části pohorí, která prochází Arménií, Gruzii a Ázerbájdžánem. Ve stínu Velkého Kavkazu se

tady zrodil jedinečný svět termofilní fauny a flóry. Nenechte si uniknout jedinečnou příležitost a vychutnejte si vůbec první ucelený portrét Malého Kavkazu v celé kráse – od horských hřebenů Dagestánu přes kaňony spadající k břehům Kaspického moře až po legendární biblickou horu Ararat.

18. 2. 22.00 – Poslední zvířata

Fotografka Kate Brooksová, která je zvyklá pracovat v místech různých světových konfliktů, tentokrát namířila svůj objektiv mimo válečnou zónu a zachytila jinou verzi genocidy – vybití afrických slonů a nosorožců. Její film Poslední zvířata je naprostým a šokujícím odhalením všeobecně přehlížené krize. Celosvětová populace nosorožce severního tuptonosého strmě padá k nule. Zbývá už jen několik málo zástupců tohoto druhu. Kate Brooksová ve svém celovečerním snímku nastínila nespočet faktorů, které přispívají k současné epidemii vysoce účinného pytláctví a „dobře“ fungujících černých trhů. Dokonce odhaluje neuvěřitelné spojení mezi ilegálním obchodem s divokými zvířaty a mezinárodním terorismem. Ale ještě není vše ztraceno. Kate Brooksová zároveň zachycuje statečnost ochránců přírody, hlídačů přírodních parků a vědců, kteří se snaží chránit zvířata na pokraji vyhynutí tvář v tvář těžko překonatelným vyhlídkám. Film je hlasitým voláním o pozornost celého světa, voláním do boje proti nezvratné ztrátě těchto majestátních tvorů.

20. 2. 20.00 – Srdcaři na severu (Cesta do středu země)

Nový expediční projekt Srdcaři na severu volně navazuje na úspěšný seriál Srdcaři v Africe. Čeká vás cesta za srdcařskými příběhy ve všech ročních obdobích, na souši, na vodě, pod vodou, pod zemí, ve vzduchu, autem, na kole, po svých, na lyžích, na voru a lodi, v balonu či vírníku. V dalším dobrodružství podnikli Cestu do středu Země na Islandu. I po stopách románu Julese Verna na bájný stratovulkán Snæfellsjökull. S vynikajícími českými speleology, Markem Audym a Richardem Boudou, se vydali do ledovcových a lávových jeskyní. Do poláru si na lyžích vyšlápli s nejlepšími polárníky u nás, Petrem Horkým, Peggy Marvanovou a Adamem Závíškou. Jaké asi bude šlapat Laponskem na starých dřevěných lyžích z jasanu? Tohle dobrodružství čeká i na vás.

20. 2. 20.30 – Moderní dinosauři (Hatérie)

Přírodovědný seriál moderní dinosauři zkoumá zvířata a výjimečné, významné živé zkameněliny Nového Zélandu. Během šesti epizod zjistíme, proč jsou místní zvířata tak jedinečná. V každém dílu nás vědci a dobrodruzi zavedou na odlehlá, překrásná místa novozélandské divočiny. Hatérie novozélandská je jako živoucí fosilie. Jak se jí podařilo přežít zkázu dinosaurů? A jak se nelétavý pták kiwi dostal na souostroví uprostřed oceánu? Zaměříme se také na dechberoucí přírodní krajinu Nového Zélandu. Podmínky jejího vzniku byly více než bouřlivé, a i proto umožnily vznik prostředí, jež se stalo domovem jedinečných zvířecích druhů. Seznamte se s místními moderními dinosaury. Odhalte nečekaně velké rozdíly mezi Novým Zélandem a jeho nejbližším sousedem Austrálií, od něhož se kdysi dávno násilně odtrhl. Sledujte, jak probíhala evoluce během dlouhých milénií, jak vznikl Nový Zéland a jak se od té doby změnil. A možná vám prozradíme i to, co čeká tyto novozélandské dinosaury v blízké budoucnosti.

24. 2. 21.00 – Neprobádaná Amazonie

Hluboko v neprobádaných amazonských džunglích v Peru bojuje jeden mravenečník dvouprstý se spánkem. Samice kolibříka se mezitím snaží vychovat své mladé. Už brzy začnou sezónní lijáky a obyvatelé pralesa čeká další těžká zkouška: musí se vyrovnat s velkými změnami prostředí, ve kterém žijí. Během několika milionů let evoluce se mezi místními obyvateli vyvinuly bizarní vztahy. Vytvořili si neobvyklou strategii s cílem překonat i to nejhorší. Ale navzdory vši vynalézavosti nebyli ani zdaleka připraveni na dramatický příchod nového druhu.

25. 2. 22.00 – Divoké chvíle (Smrtelné nebezpečí – 1. část)

Kdykoli člověk vstoupí do divočiny – ať už se jedná o vědce, kameramany nebo jen obyčejné výletníky, čekají ho nezapomenutelná setkání: třeba objev nových druhů v džunglích Nové Guineje, chvíle hrůzy, když skupina velkých bílých žraloků obklopí potápěče u pobřeží jižní Afriky, nebo i zapálená vášně ochranářů, kteří se snaží pomoci ohroženým jaguárům a gorilám. Autoři přírodovědných dokumentárních filmů někdy dokonce riskují životy, případně končetiny. Takového Uweho Anderse překvapil na Sibiři nezvaný host – lední medvěd. Ale nebezpečné momenty se většinou vyplatí. Filmaři zažívají také mnoho dojemných chvil. Oliver Goetzl a Ivo Nurenberg se zatajeným dechem sledovali, jak se hladový vlk blíží k osamocenému novorozenému teleti bizona, když se v poslední chvíli objevila na scéně jeho matka. Přírodovědný seriál Divoké chvíle zachycuje nejveselejší, ale i nejnebezpečnější a nejdojemnější momenty ze života v divočině.

25. 2. 23.00 – Král ještěřů

Připojte se k „Ještěřčímu muži“, váženému americkému biologovi doktoru Eriku Piankovi, na expedici do rudého srdce Austrálie. Právě tam se díky miniaturním kamerám otevírají dveře do tajuplného světa varanů. Varani přežili dinosaury. Jsou to skuteční draci a zároveň největší a nejsilnější ještěři světa. A jsou nečekaně chytří. Vyzbrojeni ostrými zuby a drásajícimi pařáty, patří za obávané dravce a chladnokrevné zabijáky. Vydejme se společně na Univerzitu Tennessee, kde varani dělají to samé, co lidé – plánují dopředu. Není divu, že bezbranné oběti těchto hroživých králů ještěřů nemají sebemenší šanci!

27. 2. 20.00 – Srdcaři na severu (Diagnóza: Island)

Nový expediční projekt Srdcaři na severu volně navazuje na úspěšný seriál Srdcaři v Africe. Čeká vás cesta za srdcařskými příběhy ve všech ročních obdobích, na souši, na vodě, pod vodou, pod zemí, ve vzduchu, autem, na kole, po svých, na lyžích, na voru a lodi, v balonu či vírníku. Až na cestách zase potkali třeba šachovou velmistři ČR i Islandu Lenku Ptáčnickovou; motonomáda a stavitele tunelů na Islandu Radka Pernicu; s veteránem Škoda 100 projeli kus Islandu s Janou a Danem Urbanovými, doslova s islandskými „fanatiky“ Majkou a Láďou Zelenkovými natáčeli příběh o jejich lásce k sopečnému ostrovu – a tím výčet příběhů nekončí.

www.prima-zoom.cz – unikátní on-line magazín: základní info, program, aktuality, fotografie, zajímavé články a ještě něco navíc.

